

1 Odporúčaný postup pre vysoké školy pre akademický rok 2015/2016 v súvislosti s predpokladaným skončením komplexnej akreditácie ich činností, začatých v roku 2014

Akreditačná komisia určila pre jednotlivé vysoké školy termín na predloženie žiadostí a podkladov v súvislosti s komplexnou akreditáciou ich činností na 2.6.2014, prípadne 1.7.2014.¹ Podľa § 84 ods. 5 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) Akreditačná komisia vypracuje hodnotiacu správu o plnení poslania a úloh vysokej školy, vyjadrenia k jednotlivým žiadostiam vysokej školy o akreditáciu jej činností a hodnotenie výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti do dvanástich mesiacov od začiatku komplexnej akreditácie. Následne ministerstvo v lehote 60 dní od doručenia vyjadrenia Akreditačnej komisie rozhodne o žiadostiach vysokej školy a následne poskytne vysokej škole hodnotiace správy a rozhodnutia o jej žiadostiach doručených v rámci komplexnej akreditácie jej činností, čím sa komplexná akreditácia pre vysokú školu skončí.

Na základe uvedeného je možné predpokladať, že komplexná akreditácia činností vysokých škôl, ktorá začala v roku 2014, bude ukončená do konca akademického roka 2014/2015. Mierne oneskorenie môže spôsobiť lehota potrebná na doručenie vyjadrenia Akreditačnej komisie ministerstvu a následne lehota na doručenie rozhodnutí a hodnotiacej správy vysokej škole.

Vysoké školy podľa § 57 ods. 5 zákona v prípade bakalárskych študijných programov do 20. septembra 2014 zverejňovali informácie o prijímacom konaní na akademický rok 2015/2016, resp. dva mesiace pred termínom na podanie prihlášky v prípade študijných programov druhého a tretieho stupňa. Vysoká škola podľa § 55 ods. 6 zákona je oprávnená prijímať uchádzačov len na akreditované študijné programy, teda zjednodušene, v čase zverejňovania informácií o prijímacom konaní ide o študijné programy, ktoré boli akreditované pred komplexnou akreditáciou jej činností. Akreditovaným študijným programom je študijný program, ktorého absolventom je vysoká škola oprávnená udeľovať zodpovedajúci akademický titul.

Viacere vysoké školy požiadali ministerstvo o usmernenie k organizácii akademického roka 2015/2016, keďže pred jeho začiatkom dôjde k prehodnoteniu jednotlivých práv vysokej školy, čo môže mať podstatný vplyv na podmienky na riadne skončenie štúdia, zoznam akreditovaných študijných programov a ďalšie súvislosti. V ďalšom texte sa zameriame na odporúčaný postup pre vysoké školy pre najčastejšie prípady. Ministerstvo sa už v minulosti vyjadrilo k akreditácií študijných programov, o ktorých akreditáciu vysoká škola požiadala po 1. januári 2013 (<http://www.minedu.sk/informacia-k-akreditacii-studijnych-programov-po-1-januari-2013/>), ide tak o doplnenie predchádzajúceho vyjadrenia. V prípade vysokých škôl, ktorých komplexná akreditácia začala neskôr, je možné aplikovať analogické postupy.

Podľa § 51 ods. 2 zákona je študijný program súbor predmetov a súbor pravidiel zostavený tak, že úspešné absolvovanie vzdelávacích činností jednotlivých predmetov pri zachovaní uvedených pravidiel umožňuje získať vysokoškolské vzdelanie. Podľa informácií z viacerých vysokých škôl, vysoké

¹ Ide o prípad 19 verejných vysokých škôl, dvoch súkromných vysokých škôl a jednej štátnej vysokej školy. Ostatné vysoké školy majú určené termíny predloženia podkladov v roku 2015 resp. 2016 v závislosti od predchádzajúcej komplexnej akreditácie ich činností.

školy inovovali študijné programy a v inovovanej podobe požiadali o ich akreditáciu v rámci komplexnej akreditácie ich činností, pričom inovácia sa netýkala len zmeny udeľovania kreditov za štátnu skúšku, ale bola komplexnejšia (zmena odporúčaného študijného plánu, zavedenie nových povinných predmetov a pod.). Ministerstvo pripustilo, že i napriek zmene predmetov a pravidiel, ak vysoká škola nepožiadala o akreditáciu ako o akreditáciu nového študijného programu a ani Akreditačná komisia nedospeje k vyjadreniu, že ide o nový študijný program, bude k takýmto žiadostiam pristupovať ako k akreditácii existujúceho študijného programu a právo sa v závislosti od vyjadrenia Akreditačnej komisie prizná obvykle bez časového obmedzenia² (ak by išlo o nový študijný program, právo by sa priznalo na štandardnú dĺžku štúdia).

V rámci akreditácie študijného programu sa posudzuje spôsobilosť vysokej školy uskutočňovať študijný program, čoho súčasťou je aj hodnotenie obsahu a podmienok absolvovania študijného programu.

2 Postup v prípade študijných programov uskutočňovaných externou formou štúdia

2.1 Študijné programy, o ktorých akreditáciu vysoká škola požiadala do 31.12.2012

2.1.1 Študijné programy, v ktorých právo bolo pozastavené pred komplexnou akreditáciou činností vysokej školy

V prípade, ak ide o študijné programy, ktoré boli priznané s časovým obmedzením, ktorého platnosť skončila pred začatím komplexnej akreditácie, ministerstvo podľa § 113af ods. 10 platnosť týchto práv pozastavilo ku dňu uplynutia časového obmedzenia. V tomto prípade sa postupuje ako v iných prípadoch pozastavenia práva, rozdielom je, že vysoká škola neprijíma opatrenia za účelom obnovenia platnosti priznaného práva a nedoručuje o ich výsledkoch správu ministerstvu.

2.1.1.1 Prijímacie konanie

Tým, že ide o študijné programy, kde je právo pozastavené od roku 2014, aktuálne už nebolo možné vypísať na ne prijímacie konanie, a to do 20. septembra 2014 v prípade bakalárskych študijných programov, alebo študijných programov v spojenom 1. a 2. stupni vysokoškolského vzdelávania, resp. v dvojmesačnej lehote pred termínom na podávanie prihlášok v prípade ostatných študijných programov.

2.1.1.2 Podmienky na skončenie štúdia

Na podmienky pre riadne skončenie štúdia nemá prebiehajúca komplexná akreditácia činností vysokých škôl vplyv.

2.1.1.3 Nadväzujúce kroky/doplňujúce informácie

Podľa § 113af ods. 11 zákona sa v tomto prípade nedoručuje vysokej škole rozhodnutie o pozastavení zodpovedajúceho práva a toto sa len vyznačí v registri študijných programov. Vysoká škola je podľa § 113af ods. 12 zákona takýto študijný program povinná zrušiť, a to v lehote zodpovedajúcej štandardnej dĺžke štúdia tohto študijného programu predĺženej o jeden rok. Táto lehota začína plynúť

² Právo môže byť priznané aj s časovým obmedzením z dôvodu nedostatočných predpokladov na udržateľné plnenie kritérií akreditácie.

1. septembra kalendárneho roka, v ktorom bola skončená komplexná akreditácia, teda v aktuálnej situácii sa predpokladá, že tak bude od 1. septembra 2015. To znamená, že vysoká škola je povinná trojročný bakalársky študijný program uskutočňovaný externou formou štúdia zrušiť do 31.8.2019. V prípade, že niektorý študent do tohto termínu neskončí svoje štúdium, postupuje vysoká škola podľa § 87 ods. 3 zákona, teda mu ponúkne možnosť dokončiť štúdium v inom (podobnom) študijnom programe. Vysoká škola môže študijný program zrušiť aj pred uplynutím vyššie uvedenej lehoty.

2.1.2 Študijné programy, v ktorých právo nebolo pozastavené pred komplexnou akreditáciou činností vysokej školy

V prípadoch, ak ide o študijné programy akreditované na základe žiadostí vysokej školy podaných do 31.12.2012, ktoré boli akreditované s časovým obmedzením, ktorého platnosť by mala skončiť počas trvania komplexnej akreditácie (pričom platnosť takýchto práv sa predlžuje automaticky až do jej skončenia), alebo ktoré boli akreditované bez časového obmedzenia, ministerstvo podľa § 113af ods. 9 zákona pozastaví vysokej škole zodpovedajúce právo. V závislosti od skončenia komplexnej akreditácie činností vysokej školy k pozastaveniu práva dôjde k 1.9.2015 alebo k 1.9.2016, ak komplexná akreditácia činností vysokej školy bude skončená po 31.8.2015.

2.1.2.1. Prijímacie konanie

Vysoká škola je oprávnená prijímať na tieto študijné programy nových študentov do termínu pozastavenia uvedeného práva. To je do 31.8.2015/31.8.2016 je potrebné vydať rozhodnutie o prijatí/neprijatí uchádzača na štúdium. Odporúčame zabezpečiť, aby do uvedeného termínu bolo rozhodnutie aj právoplatné a aby bolo rozhodnuté aj o prípadnej žiadosti o preskúmanie rozhodnutia o výsledku prijímacieho konania (§ 58 ods. 8 zákona). Minimálne je potrebné do uvedeného termínu rozhodnutie vydať. Samotný zápis na štúdium je možné zabezpečiť aj následne (v čase, kedy je už právo pozastavené)³.

2.1.2.2. Podmienky na skončenie štúdia

Pre študentov zapísaných na tieto študijné programy sa z pohľadu podmienok na riadne skončenie štúdia nič nemení, pokračujú v štúdiu tak, ako bol študijný program pôvodne akreditovaný (nemenní sa pre nich jeho štandardná dĺžka štúdia, kredity za jednotlivé predmety a pod.).

2.1.2.3. Nadväzujúce kroky/doplňujúce informácie

Podľa § 113af ods. 11 zákona sa v tomto prípade nedoručuje vysokej škole rozhodnutie o pozastavení zodpovedajúceho práva a toto sa len vyznačí v registri študijných programov. Vysoká škola je podľa § 113af ods. 12 zákona takýto študijný program povinná zrušiť, a to v lehote zodpovedajúcej štandardnej dĺžke štúdia tohto študijného programu predĺženej o jeden rok. Táto lehota začína plynúť 1. septembra kalendárneho roka, v ktorom bola skončená komplexná akreditácia, teda v aktuálnej situácii sa predpokladá, že tak bude od 1. septembra 2015. To znamená, že vysoká škola je povinná trojročný bakalársky študijný program uskutočňovaný externou formou štúdia zrušiť do 31.8.2019. V prípade, že niektorý študent do tohto termínu neskončí svoje štúdium, postupuje vysoká škola podľa § 87 ods. 3 zákona, teda mu ponúkne možnosť dokončiť štúdium v inom (podobnom) študijnom programe. Vysoká škola môže študijný program zrušiť aj pred uplynutím tejto lehoty.

³ Prijatím na štúdium vzniká nárok uchádzača na zápis na štúdium študijného programu, na ktorý bol prijatý.

Uvedené sa netýka doktorandských študijných programov uskutočňovaných externou formou štúdia, ak sú splnené podmienky § 113af ods. 13 zákona a vysoká škola požiadala o ich akreditáciu v rámci komplexnej akreditácie jej činností. V prípade, že takáto žiadosť nebola podaná, ministerstvo bude k existujúcim študijným programom pristupovať ako ku študijným programom, ktoré nespĺňali podmienku § 113af ods. 13 zákona a aj v týchto prípadoch vyznačí pozastavenie zodpovedajúceho práva v registri študijných programov.

2.2. Študijné programy uskutočňované externou formou štúdia, o ktorých akreditáciu vysoká škola požiadala po 01.01.2013

2.2.1. Akreditované až v rámci komplexnej akreditácie činností vysokej školy

Na nové študijné programy uskutočňované externou formou štúdia, ktoré vysoká škola nemala akreditované pred komplexnou akreditáciou jej činností, je možné prijímať až keď budú akreditované (právo priznané ministrom). S ohľadom na predpokladané časy rozhodovania, potrebu dodržania dvojmesačnej lehoty zverejnenia podmienok prijímacieho konania pred termínom na podanie prihlášky na štúdium, nevidíme možnosť, aby od akademického roka 2015/2016 začalo štúdium v externej forme podľa nových študijných programov. V prípade, že novo akreditovaný študijný program je náhradou existujúceho študijného programu, vysoká škola môže pôvodný študijný program zrušiť a študentom ponúknuť možnosť dokončenia štúdia v novo akreditovanom študijnom programe. Zrušenie študijného programu nie je možné len pre niektorých študentov (niektoré „ročníky“), ale je možné ho spraviť len pre všetkých.

2.2.2. Akreditované pred začiatkom komplexnej akreditácie činností vysokej školy

V prípade študijných programov uskutočňovaných v externej forme štúdia, ktoré boli akreditované pred komplexnou akreditáciou činností vysokej školy na základe žiadosti vysokej školy po 1. januári 2013 a vysoká škola si požiadala o ich reakreditáciu sa nevyžaduje žiadny osobitný prístup. To znamená, že ak nebude rozhodnuté o pozastavení zodpovedajúceho práva vysokej školy (t.j. zodpovedajúce právo bude vysokej škole priznané), postupuje sa tak, ako by ani komplexná akreditácia činností vysokej školy nebola. Predpokladá sa, že vysoká škola v tomto prípade nevykonávala žiadne zmeny v predmetoch a pravidlách študijného programu, aj s ohľadom na krátky čas medzi pôvodnou akreditáciou a začatím komplexnej akreditácie činností vysokej školy. V prípade, že došlo v tejto oblasti ku zmene, je potrebné postupovať rovnako ako v prípade študijných programov uskutočňovaných dennou formou štúdia.

3. Postup v prípade študijných programov uskutočňovaných dennou formou štúdia

3.1. Prípady 1 – vysoká škola nepožiadala o priznanie práva

V prípade, že vysoká škola nepožiadala o akreditáciu niektorého študijného programu, ktorý mala akreditovaný pred začatím komplexnej akreditácie jej činností, podľa § 84 ods. 6 zákona sa jej zodpovedajúce právo odníme s účinnosťou ku dňu skončenia komplexnej akreditácie jej činností (ku dňu doručenia rozhodnutia).

3.1.1. Prijímacie konanie

Po odňatí zodpovedajúceho práva nie je možné prijať na takýto študijný program nových študentov. V prípade, že už došlo k prijatiu uchádzačov na štúdium, ale ešte nedošlo k ich zápisu, odporúčame vykonať zápis uchádzačov na pôvodný študijný program a následne im ponúknuť možnosť dokončiť štúdium v podobnom študijnom programe. Keďže zápisom si študent určuje aké študijné povinnosti bude plniť v ďalšej časti štúdia, odporúčame, aby si študenti zapisovali už predmety študijného programu, ktorý im bude ponúknutý na dokončenie štúdia (zápis predmetov z pôvodného študijného programu je irelevantný, keďže po skončení komplexnej akreditácie činností vysokej školy, sa nebudú uskutočňovať). Rovnako odporúčame uchádzačov informovať vopred o postupe vysokej školy (odňatí práva, možnosti dokončenia (začatia) štúdia v inom študijnom programe), keďže zápis uchádzača na štúdium a následné neprijatie ponuky zo strany vysokej školy o možnosti dokončenia štúdia v inom študijnom programe, by mal negatívny vplyv na uchádzača v budúcnosti (informácia by mala byť poskytnutá spolu s oznámením termínu zápisu). V rámci zápisu je potrebné administratívne zabezpečiť súhlas študenta s pokračovaním štúdia v inom študijnom programe z dôvodu odňatia práva.

V prípade, že na vysokej škole nie je možnosť dokončiť (začať) štúdium v podobnom študijnom programe, napríklad z dôvodu, že žiadosť vysokej školy o akreditáciu bola zamietnutá, vykoná sa zápis prijatých uchádzačov na pôvodný študijný program a následne sa im ponúkne možnosť dokončenia štúdia na inej vysokej škole. Bez predchádzajúceho zápisu na pôvodný študijný program, nevzniká možnosť dokončenia štúdia na inej vysokej škole.

3.1.2. Podmienky na riadne skončenie štúdia

V prípade, že na takomto študijnom programe sú zapísaní študenti, je potrebné, aby im vysoká škola ponúkla možnosť dokončiť štúdium v obdobnom študijnom programe, ak taká možnosť nie je, hľadá sa takáto možnosť na inej vysokej škole.

Po zápise študentov na podobný študijný program sa porovná ich doteraz absolvované štúdium, vysoká škola im podľa svojich vnútorných pravidiel uzná časť absolvovaného štúdia, čím sa určia zostávajúce povinnosti potrebné na riadne skončenie štúdia. Na riadne skončenie štúdia je potrebné splniť podmienky na riadne skončenie nového študijného programu.

3.1.3. Nadväzujúce kroky/doplňujúce informácie

Z hľadiska evidencie študentov v registri študentov a v centrálnom registri študentov odporúčame zachytiť jednotlivé kroky, to je najskôr zápis na pôvodný študijný program a následne na študijný program, v ktorom bude štúdium riadne skončené. Pri uznávaní absolvovaných študijných povinností z predchádzajúceho štúdia odporúčame v maximálnej miere automatizovať postupy tak, aby nedochádzalo k zbytočnej záťaži zamestnancov vysokej školy, ale ani študentov. Súčasne odporúčame vysokej škole tak nastaviť pravidlá a organizáciu štúdia, aby študenti mohli štúdium riadne skončiť v rámci štandardnej dĺžky štúdia.

Po odňatí zodpovedajúceho práva vysokej škole nie je možné udeľovať absolventom študijného programu zodpovedajúci akademický titul, teda nie je možné pokračovať v uskutočňovaní pôvodného študijného programu a následne udeliť jeho absolventom akademický titul. Odporúčame v prípade študentov, ktorí splnili podmienky na riadne skončenie štúdia, vystaviť doklady o absolvovaní štúdia ešte pred odňatím zodpovedajúceho práva (teda pred skončením komplexnej akreditácie činností vysokej školy).

V tomto prípade vysoká škola vopred vie, že právo jej bude odňaté, keďže vie, že nepodala žiadosť v rámci komplexnej akreditácie činností vysokej školy. Samotné odňatie práva je tak len otázkou doručenia rozhodnutia.

3.2. Prípad 2 - vysoká škola požiadala o priznanie práva

V prípade, že vysoká škola požiadala o akreditáciu študijného programu, ktorý mala akreditovaný aj pred začiatkom komplexnej akreditácie jej činností, pričom ale došlo k inovovaniu študijného programu (zmena predmetov a zodpovedajúcich pravidiel), je potrebné na riadne skončenie štúdia splniť podmienky tak, ako prišlo k akreditácii v rámci komplexnej akreditácie činností vysokej školy. V prípade, že má vysoká škola záujem, aby študenti zapísaní na takomto študijnom programe dokončili štúdium podľa pravidiel platných pred začatím komplexnej akreditácie jej činností, je potrebné, aby to upravovali pravidlá študijného programu. Tieto pravidlá môžu obsahovať napr. klauzulu, že študenti, ktorí začali štúdium pred akademickým rokom 2016/2017, na riadne skončenie štúdia musia splniť podmienky študijného programu podľa akreditácie z roku 2009, a pod.

Ak vysoká škola neupravila v pravidlách študijného programu vyššie uvedený postup, na riadne skončenie štúdia je potrebné splniť podmienky študijného programu tak, ako sú nastavené po jeho poslednej akreditácii (teda po skončení komplexnej akreditácie). V prípade, že vysoká škola toto neupravila, ale napriek tomu preferuje vyššie uvedenú možnosť, je potrebné dodatočne upraviť predmety a pravidlá študijného programu. O takejto zmene odporúčame informovať Akreditačnú komisiu.

3.2.1. Prijímacie konanie

V tomto prípade vysoké školy vypísali podmienky prijímacieho konania do 20. septembra v prípade bakalárskych študijných programov, alebo študijných programov v spojenom 1. a 2. stupni vysokoškolského vzdelávania, resp. v dvojmesačnej lehote pred termínom na podávanie prihlášok. V prípade priznania práva sa nič nemení, a vysoká škola prijme uchádzača o štúdium na študijný program, ktorý uviedol v prihláške, čím mu vzniká nárok na zápis.

V prípade, že po skončení komplexnej akreditácie činností vysokej školy bude predmetné právo pozastavené, nie je možné, aby vysoká škola ďalej prijímala na daný študijný program nových študentov. Po pozastavení práva je možné rozhodnúť o prijatí len v rámci preskúmania pôvodného rozhodnutia, keďže tým dochádza k náprave nezákonného rozhodnutia o neprijatí na štúdium. Prijímacie konanie je tak v tomto prípade potrebné skončiť do skončenia komplexnej akreditácie činností vysokej školy.

V prípade uchádzačov o štúdium sa odporúča, aby štúdium v akademickom roku 2015/2016 začali už podľa predmetov a pravidiel predložených do komplexnej akreditácie činností vysokej školy. Je možné predpokladať, že do začiatku vzdelávacieho procesu (druhá polovica septembra), budú komplexné akreditácie činností vysokej školy skončené.

3.2.2. Podmienky na riadne skončenie štúdia

V prípade, že pravidlá študijného programu osobitne neupravujú podmienky na riadne skončenie štúdia pre študentov v závislosti od akademického roka, v ktorom začali štúdium, na riadne skončenie štúdia je potrebné splniť podmienky podľa poslednej akreditácie študijného programu. Ak sú tieto odlišné, napr. pribudli niektoré povinné predmety, odporúčame zvážiť možnosť uznania splnenia niektorých študijných povinností na základe absolvovania predmetov z minulosti. Konkrétny postup

a konkrétne možnosti závisia od rozsahu vykonaných zmien, študijného plánu, ktorý študent absolvoval a pod.

3.2.3. Nadväzujúce kroky/doplňujúce informácie

Ak klauzula o osobitných podmienkach na riadne skončenie štúdia nie je súčasťou žiadosti o akreditáciu podanú do komplexnej akreditácie činností, ale vysoká škola má záujem, aby existujúci študenti dokončili štúdium podľa doterajších pravidiel, je potrebné zakomponovať úpravu pravidiel do akreditovaného študijného programu. Zákon konkrétnosti pre takýto postup neupravujeme, môžeme len vychádzať z toho, že akademický senát vysokej školy/fakulty prerokúva návrhy študijných programov a návrhy študijných programov schvaľuje vedecká rada vysokej školy/fakulty. Odporúčame, aby aj návrhy na zmenu (pozostávajúcu v zmene pravidiel) v študijnom programe prešli týmto procesom. Z hľadiska časového faktora, ak to umožňujú vnútorné predpisy vysokej školy, je možné tieto zmeny schváliť podmienčne/s odloženou účinnosťou, napr. ku dňu skončenia komplexnej akreditácie činností vysokej školy, za podmienky priznania zodpovedajúceho práva a pod. Nie je tak potrebné čakať do skončenia komplexnej akreditácie činností vysokej školy, keďže medzi jej skončením a začatím nového akademického roka môže byť nedostatočný časový priestor na vykonanie potrebných opatrení z hľadiska organizačného zabezpečenia akademického roka 2015/2016.

Z hľadiska zápisov na štúdium v akademickom roku 2015/2016, odporúčame, aby si študenti, ktorí začínajú štúdium v tomto akademickom roku, zostavovali študijný plán už podľa inovovaného študijného programu, a to aj v prípade, že sa zápis uskutoční pred skončením komplexnej akreditácie činností vysokej školy. Dôvodom je, že je možné predpokladať, že skončenie komplexnej akreditácie činností vysokej školy nastane najneskôr začiatkom akademického roka 2015/2016, pravdepodobne pred začiatkom výučbovej časti semestra, a nové predmety budú súčasťou akreditovaného študijného programu. Skorším nábehom na inovovaný študijný plán sa tak zabezpečí skoršia implementácia pozitívnych zmien vykonaných v študijnom programe. Toto platí aj pre prípad, že by na základe vyjadrenia Akreditačnej komisie bolo právo vysokej škole pozastavené, keďže aj v takomto prípade pôjde o akreditovaný študijný program pozostávajúci zo súboru predmetov predložených v rámci akreditácie. Rizikom v tomto prípade je, ak by sa Akreditačná komisia vyjadrila, že kritériá akreditácie nie sú splnené z dôvodu obsahu predmetov študijného programu a pod. V takom prípade bude vysoká škola do jedného roka povinná prijať opatrenia, v tomto prípade úpravu predmetov/podmienok na riadne skončenie štúdia, ktorých dostatočnosť posúdi Akreditačná komisia.

Ministerstvo predpokladá, že vysoké školy vo svojich informačných systémoch evidujú jednotlivé verzie informačných listov predmetov. V prípade, že existujúci študenti majú dokončiť štúdium podľa pôvodných pravidiel a v pôvodných predmetoch, je potrebné, aby boli schopní identifikovať, ktorá verzia informačného listu predmetu je pre nich relevantná (resp. mali len túto k dispozícii). Predpokladáme, že ak došlo k zmene napr. rozsahu vzdelávania, či počtu kreditov za predmet, aj v prípade rovnakého názvu predmetu, ide o nový predmet s novým kódom, a v takomto prípade je to jednoduchšie (povinné predmety sú identifikované pre študenta ich kódom).

Individuálne je potrebné riešiť situáciu študentov, ktorí si musia opakovane zapísať niektorý predmet, a tento predmet už nebude v ďalšom roku v ponuke. Toto sa týka aj študentov, ktorí si zvolili pomalšiu rýchlость štúdia/štúdium prerušili. V týchto prípadoch odporúčame identifikovať náhradné

študijné povinnosti z inovovaného študijného programu, ktoré z hľadiska vzdelávacích výstupov plnohodnotne nahradia povinnosti z pôvodného študijného programu. Alternatívou je pre týchto študentov zabezpečiť poskytnutie predmetu ešte v ďalšom roku. V prípade študentov, ktorí štúdium prerušili, môže byť z hľadiska ďalšej organizácie štúdia potrebné, aby dokončili štúdium podľa inovovaných pravidiel s uznaním časti ich študijných povinností.

V prípade začínajúcich študentov odporúčame zamerať sa na ich možnosti zápisu predmetov odporúčaných vo vyšších rokoch štúdia, resp. upraviť možnosť pre zápis predmetov z predchádzajúcej akreditácie. Príklad, ak v pôvodnom študijnom pláne bol predmet X odporúčaný v druhom roku štúdia, a po inovácii študijného programu z neho vznikli predmety X1 a X2, odporúčané v druhom a treťom roku štúdia, predmety X1 a X2 pravdepodobne vysoká škola v akademickom roku 2015/2016 uskutočňovať nebude, kým predmet X pre dobiehajúcich študentov áno. Otázkou je, ak pre predmet X neexistujú prerekvizity, či si môže študent v prvom roku štúdia zapísať predmet X, a aký to bude mať vplyv na jeho povinnosť absolvovať predmety X1 a X2 v ďalšej časti štúdia. Najjednoduchší variant je upravenie pravidiel tak, aby si študent mohol zapísať len predmety odporúčané pre prvý rok štúdia, keďže predmety z ďalších rokov štúdia nabehnú až v ďalšom roku. Okrem toho by si študent v prvom roku štúdia mal mať možnosť zapísať aj predmety, ktoré prakticky neprešli inováciou a vysoká škola ich zabezpečuje pre pokračujúcich študentov.

3.2.4. Konkrétny príklad

Vysoká škola má bez časového obmedzenia akreditovaný trojročný bakalársky študijný program právo, v študijnom odbore právo uskutočňovaný v dennej forme štúdia, ktorý má v registri študijných programov pridelený identifikátor 586. V rámci komplexnej akreditácie činností požiadala vysoká škola o akreditáciu bakalárskeho študijného programu právo, v študijnom odbore právo, so štandardnou dĺžkou štúdia tri akademické roky, ktorý sa má uskutočňovať dennou formou štúdia.

Predmety a pravidlá študijného programu právo podľa pôvodnej akreditácie sú rozdielne v porovnaní s predmetmi a pravidlami študijného programu, o ktorého akreditáciu vysoká škola požiadala v rámci komplexnej akreditácie jej činností.

Vysoká škola (fakulta) tak navrhuje inovovať pôvodný študijný program. Vysoká škola v žiadosti o akreditáciu nežiadala o akreditáciu nového študijného programu právo a ani Akreditačná komisia v rámci svojho vyjadrenia nekonštatovala, že ide o nový študijný program. Akreditačná komisia sa vyjadrila, že vysoká škola (fakulta) spĺňa kritériá akreditácie a spôsob ich plnenia vytvára predpoklady na udržateľnosť ich plnenia. V takomto prípade minister prizná vysokej škole (fakulte) zodpovedajúce právo na študijný program právo bez časového obmedzenia (pôvodné právo sa neodníma, de facto sa potvrdzuje na ďalšie obdobie). Študijnému programu právo sa ponechá jeho pôvodný identifikátor v registri študijných programov, teda kód 586. Študenti na študijnom programe 586 – právo na riadne skončenie štúdia však musia splniť podmienky tak, ako bol študijný program akreditovaný v rámci komplexnej akreditácie činností vysokej školy. Ako bolo uvedené vyššie, ak majú študenti tohto študijného programu dokončiť štúdium v pôvodných predmetoch a podľa pôvodných pravidiel, je potrebné, aby tieto predmety a pravidlá boli súčasťou študijného programu. Odporúčaný postup, ako to zabezpečiť dodatočne je rovnako uvedený vyššie.

Ak vysoká škola uviedla v žiadosti, že chce akreditovať študijný program nový - právo ako nový študijný program a súčasne si nepožiadala o akreditáciu študijného programu 586 – právo, v takomto prípade sa skončením komplexnej akreditácie odníme vysokej škole zodpovedajúce právo na študijný

program 586 – právo a v závislosti od vyjadrenia Akreditačnej komisie sa jej prizná zodpovedajúce právo na nový študijný program s rovnakým názvom právo, ktorému bude pridelený v registri študijných programov nový identifikačný kód, napr. 9584. Študentom z pôvodného študijného programu 586 – právo je následne potrebné zabezpečiť možnosť riadne skončiť štúdium na inom študijnom programe, napr. na novo akreditovanom študijnom programe 9584 - právo. Vysokej škole sa prizná zodpovedajúce právo na študijný program 9584 – právo na štandardnú dĺžku štúdia, to je v tomto prípade na tri akademické roky. Vyššie odporúčaný postup na doplnenie predmetov a úpravu pravidiel v študijnom programe 9584 – právo podľa študijného programu 586 – právo nie je prípustné, keďže nejde o ten istý študijný program, ale o nový študijný program.

3.3. Prípád 3 - vysoká škola požiadala o priznanie práva na nový študijný program

V takomto prípade je možné zahájiť prijímacie konanie najskôr po skončení komplexnej akreditácie činností vysokej školy. S ohľadom na zákonné lehoty, je možné predpokladať, že štúdium v tomto prípade začne najskôr v akademickom roku 2016/2017.

4. Doplnujúce poznámky a komentáre

4.1. Aplikácia § 113af ods. 1

Ustanovenie § 113af ods. 1 zákona je potrebné vnímať komplexne s ostatnými ustanoveniami zákona. Toto ustanovenie rieši prechodný stav medzi nadobudnutím účinnosti novely zákona k 1.1.2013 a zabezpečeniu riadnej akreditácie študijných programov podľa ustanovení § 83 a 84 zákona. Predmetnou novelou zákona boli zmenené zákonné podmienky pre štandardnú dĺžku štúdia študijných programov, ako aj štandardná záťaž vyjadrená počtom kreditov v externej forme štúdia. Časť existujúcich študijných programov tak svojou skladbou nezodpovedá ustanoveniam zákona, a preto bolo potrebné v prechodných ustanoveniach sa vyrovnáť s touto otázkou, čo je predmetom tohto ustanovenia. Z uvedeného ustanovenia nijako nevyplýva, že by tieto študijné programy neboli predmetom komplexnej akreditácie činností vysokej školy, že by sa nemali akreditovať, alebo že by ich nebolo možné odňať, pozastaviť a pod. Okrem toho zákon osobitne rieši v ďalších ustanoveniach externú formu štúdia, keďže v jej prípade boli zavedené najväčšie zmeny (počet kreditov za rok a zmena štandardnej dĺžky štúdia).

4.2. Záverečný komentár

Ministerstvo nie je oprávnené poskytovať právne záväzný výklad zákona o vysokých školách, preto aj uvedené odporúčania je potrebné vnímať len ako odporúčaný postup pre vysoké školy, ktorý ich upozorňuje na niektoré súvislosti a súčasne navrhuje postup ako minimalizovať negatívne vplyvy súvisiace s ukončením komplexnej akreditácie činností vysokej školy v rámci existujúcej právnej úpravy. V prípade zavedenia prechodných podmienok pre študentov v existujúcich študijných programoch bude ich štúdium dokončené podľa podmienok, ktoré už boli predmetom akreditácie činnosti vysokej školy v minulosti. Zavádzanie ďalších zmien takýmto spôsobom v študijnom programe mimo akreditácie tak nie je možné považovať za obdobu takéhoto postupu.

V prípade, že z pohľadu vysokej školy je napr. potrebné koordinovať doručenie výsledkov komplexnej akreditácie činností vysokej školy, ministerstvo sa v rámci možností vynasnaží byť ústretové voči požiadavke vysokej školy po vzájomnej dohode.